

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V spravi prejemam mesečno K 1:70

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popnat.

Poslano in rekl. notice:

enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenom nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Otročje.

Aleksander Scharff pomeni po slovensko Aleksander Ostri in je ime, ki ga nosi neki jud, kateri izdaja na Dunaju »Sonn- und Montagszeitung«. Bogve kako je prišlo do tega, da je Jožef II., ki je jude prekrstil, dal tej rodbini to bojevito ime, na vsak način skuša Aleksander Scharff postati vreden svojega naziva.

Mož namreč v nasprotju z »Neue Fr. Presse«, s katero živi v bojnem stanju, dela za vojsko, in sicer pod devizo patriotizma. Casus belli je za Aleksandra Ostrega že dan, namreč dejstvo, da so srbski vojaki z znanim gospodom Prohaszko, ki je v Prizrenu ondaj na gorovja naseljene Albance, kateri ropajo Srbom polja in živino, od nekda protij slednjim ščuval, nekoliko negalantno postopali. Res da je Prohaszka avstrijski konzul v Prizrenu, toda prav to dejstvo ga najmanj opravičuje, če je res Albance, katere je smatrati nekombatantom, vzel proti srbski redni armadi v zaščito, česar ni zagrešil noben drugi avstrijski konzul na Balkanu, izvenom gospoda Tahija v Mitrovici.

V informacijo javnosti iz jako dobrega vira lahko povemo: Prizren je prvotno srbski okraj, v katerega so se Albanci iz Malisije, večinoma iz rodov Šala, Nikaj in Miridita naselili šele v zadnjih časih, ko so postale razmere v gorah neznosne. Albanci, ki so se okoli Prizrena naselili, so večinoma katoliki, a se v svojih manirah od drugoverskih rodov le zelo malo razlikujejo, kar potrjuje celo gosp. Siebertz, kateremu ne bo nihče odrekal katoličanstva. Zanesli so v nove kraje krvno osvetlo, splošno javno nevarnost, krutost, rop in tatvino ter svoje moralno jako slabe navede. Tako n. pr. tudi mnogi katoliški Albanci žive v veččenstvu in zakonska morala je pri njih na precej nizki stopnji in Cerkev ima zaradi tega s temi rodovi veliko skrbi in težave. To bi se lahko povedalo g. dr. Bugattu, ki jih je v parlamentu zadnjič tako vneto zagovarjal. **Skratka albanski element je Staro Srbijo le okužil in prav zaradi Albancev je srbski kmet še bolj propadel. Gospod Prohaszka je to nevarno albansko vseljevanje vedno podpiral, seveda po nalogu svojih šefov, toda nekoliko pretemperamentno. Mi moramo tu pač izjaviti, nam je pridni srbski kmečki živeli odločno ljubši kakor leni albanski, ki koruzo sosedu rajši pokrade, kakor da bi jo sam pridelal. In zato tudi nikakor ne mo-**

remo simpatizirati z gospodom Prohaszko in njegovem političnim delovanjem v Prizrenu.

Kako pa je bilo pri zavzetju Prizrena od strani Srbov, kaj so naredili srbski vojaki, ki so vsled albanskih bestialnosti bili najbrže zelo razburjeni, in kaj je počel gospod Prohaszka, tega ne vemo. »Vossische Zeitung«, ki je to reč natančno opisala, trpi od nekda na prerazviti domišljiji. Če je Prohaszka vzel Albance, ki so v Prizrenu Srbe masakrirali, v zaščito, dasi jih ni smatrati za komatante, je to zelo kočljiva stvar, če so pa srbski vojaki konzulat opletili in avstrijsko zastavo sneli, je to zopet kočljiva zadeva, ki se bo obojestransko morala poravnati, a groženje z vojsko, kakor to uganja zdaj nemško časopisje, je zavoljo tega edinega slučaja več kot nedopustno in naravnost zločinski. Gosp. Aleksander Scharff in njegovi kolegi naj zato le tiste kanone, o katerih že pišejo, zaenkrat spravijo, dokler se ne pripeti kaj hujšega.

V istem listu pa beremo še nekaj jako komičnega: judje pravijo namreč, da so Slovence in Hrvate vedno v zaščito jemali in da zato ne razumejo, kako jim moremo vračati to uslugo s toliko nevhvaležnostjo, da zdaj obstruimo! Kdo bi se ne smejal? Prav judovski »Freisinn« iz fabrike »Sonn- und Montagszeitung« je Slovence vedno le z zaničevanjem omenjal, kadar jih je sploh. Zdaj pa piše celo, da so Slovenci »inteligenten, energičen in prebrisan narod« in da se je le čuditi, da se dajo od »kakega dr. Susteršiča« voditi! Jud res svoje nazore o narodih in osebah menja kakor srajco. Da imenovani list naše zastopnike tako po strani tudi nekoliko denuncira, se samo po sebi razume. Dinastični je namreč od nekda le avstrijski, judovski »Freisinn«, česar ni treba še posebej dokazovati.

Avstrijski Nemci resnosti sedanjega položaja po večini še danes ne razumejo. Politično so sploh zadnja desetletja vedno bolj padali in zdaj je njihova politična inteligenca skoro že pri ničli. Dajo se voditi od judovskega časopisja, ki pa obrača plašč po vetru. Nimajo ne enega voditelja, ki bi jim povedal, da jim ne ostane nič drugega, ako hočejo ostati Avstrijci, kakor to, da se s Slovani na vseh poljih pošteno in jasno sporazumejo. Namesto tega tolčejo zdaj na vojni boben, pa ne pomislijo, kako si znajo s tem sami strašno škodovati. Neizbrisno pa bo ostalo v zgodovini dejstvo, kako so avstrijski Nemci šli v ogenj za Albance, ki nimajo niti še danes enotnega jezika, kaj še literature, ki niti svoje zgodovine ne poznajo in o svojem največjem možu Skan-

derbeğu ne vedo skoro ničesar, ki nimajo ne junaških epov, ne mytov, le nekaj malo pravic, katere so pa večinoma slovanskega izvora — ljudje, ki jim je don Media šele pred nekako štirimi leti enoten alfabet skoval, ljudje, ki se niti med seboj ne razumejo, ako je eden iz juga, drugi iz severa — kajti govorica južnih Albancev ni oni severnih skoro nič podobna, ljudje, ki žive še danes strogo po primitivni »postavi« Dukadžina, ki vsebuje določila, kakor jih vidimo pri najprimitivnejših narodih. Hrvatom, Slovencem, Srbom pa odrekajo ti Nemci politična in kulturna prava in še ne čutijo, v kakem protislovju je to s pametjo.

Res, treba bi bilo zdaj moliti, da da Bog našim nemškim sosedom pravo politično pamet, kajti te so prav zdaj krvavo potrebni. Poročila iz Rima pravijo, da avstrijska diplomacija nikakor ni tako bojaželjna in intransigentna, kakor so nemški jurnalisti. Ali so ti že pozabili, da je Bismarck rekel, da se Nemec razun Boga ne boji nobene reči na svetu? Pa je zdaj tako razburjenje zaradi Srbije. Jako neugodno sliko nuja zdaj avstrijsko nemstvo celemu svetu. »Gospodski« narod je postal otročji.

Sijajna srbska zmaga pri Bitolju.

Zapadna turška armada, 50.000 mož, vjeta. — Turška generala Zekki-paša in Fethi-paša vjeta.

Pri Bitolju so Srbi popolnoma uničili tisto turško armado, ki je po strašnem porazu pri Kumanovem proti Bitolju bežala. Turški poraz je popoln Sedan. Udalo se je 50.000 Turkov. Močnejša od Srbov pa najbrže turška armada ni bila. Srbska zmaga pri Bitolju je sama na sebi sijajna, a še važnejša zato, ker je zdaj prosta velika srbska armada, ki je zmago pri Bitolju izvojevala; prosta pa tudi tista grška armada, ki je, ko je Solun zasedla, marširala proti Bitolju. Vodstvo armad balkanske zveze zdaj lahko razpolaga z velikimi prostimi oddelki srbske in grške armade, ki jih lahko vrže ali v Tracijo (Cataldžo ali Odrin) ali pa proti severu, če nastanejo kake komplikacije radi Albanije. Zmaga pri Bitolju je tem večje strateške važnosti, ker vodi iz Bitolja železnica v Solun, po kateri se lahko armada hitro vozi, Solun sam je pa važno križišče železnic, ker vodijo iz Soluna železniške proge čez Skopje in Niš v Belgrad, čez Serez in Dramo pa naravnost pred Cataldžo in Odrin. Po sijajni zmagi pri Bitolju zato lahko grško in srbsko armado primeroma hitro vržejo na kako drugo vojno pozorišče.

O sijajni zmagi pri Bitolju so došla sledeča lakonična poročila, ki so vsa z 18. t. m. datirana:

Belgrad. Pri Bitolju se bje bitka. Včeraj popoldne se je srbskim četam posrečilo, da so turško fronto pred Bitoljem predrli. Turki se na celi progi umikajo.

Belgrad. B. tolj so danes srbski vojaki zasedli. 50.000 Turkov se je udalo.

Belgrad. V Bitolju so tudi vjeti vsi turški generali, med njimi Zekki-paša in prejšnji turški poslanik v Belgradu Fethi-paša.

Navedena tri poročila je objavil avstrijski brzojavni urad.

Nadalje sta pa o sijajni srbski zmagi pri Bitolju došli 18. t. m. še sledeči zasebni poročila:

Belgrad. Ob šestih zvečer se je tu sem poročalo, da so Srbi po hudem boju zavzeli Bitolj.

Belgrad. Poraz turške armade pri Bitolju je katastrofalen. Srbom se je predalo 50.000 turških vojakov in generala Zekki-paša in Fethi-paša. Turški odpor v Makedoniji je popolnoma zlomljen. Turki so se dva dni obupno bili, a so se morali končno hrabri srbski armadi udati.

Pred Carigradom.

Mali bulgarski neuspeh pri prodiranju.

Bulgari so pri prodiranju iz Cataldže vun naleteli te dni na precejšen odpor turške armade. Turška armada je prodiranje Bulgarov na nekaterih točkah celo ustavila. Gotovo je, da so turška poročila o tem strašna pretirana, vendar so nek uspeh morali doseči. Zdi se pa z veliko verjetnostjo, da ta uspeh veliko ne pomeni, ampak je le hipna epizoda in bo brzojav kmalu zopet lahko poročal o bulgarski zmagi. Ni čudno, če Turčija pred svojim glavnim mestom napenja svoje zadnje moči. Zapadna turška armada pri Bitolju, 50.000 mož, pa je zajeta, njeni generali vjeti. To bulgarski neuspeh pri Derkosu popolnoma paralizira. Sicer pa bitka na vzhodu sploh še ni končana in se zna mali uspeh Nazim-paše, kakor dozdaj vedno, izpremeniti v velik poraz. Treba je tudi upoštevati, da Bulgari prodirajo in da se je Turkom le začasno posrečilo se prodiranju na par točkah ustaviti. Končno pa hudo razsaja kolera.

Poročila prinašamo popolnoma objektivno:

Pariz. »Journal« poroča iz Hademkōja: Bitka je splošna in se bje na celi črti od Marmarskega morja do Črnega morja. Vrš se strahovit artiljerijski duel. Prvi strel je počil 17. t. m. ob treh zjutraj. Bulgari so

LISTEK.

Roža svelá.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Ko se je prebudila, je čutila, da si je gorko sonce skozi okno kabine in zagledala je pred seboj žensko, ki je držala v roki kupico — čvrsta ženska srednjih let in prijaznega obraza. Ozrla se je okoli sebe in spomnila se je na vse. Bila je torej še vedno na ladji.

»Odkod ste vi?« vpraša žensko.

»Iz Francoskega, gospica. Ta ladja se je ustavila v Marzelju in tam so me najeli, da strežem neki bolnici; to mi je milo, ker sem itak imela namen, odpotovati v Jeruzalem iskat svojega moža in mi je bilo obljubljeno dobro plačilo. Ako bi pa bila vedela, da so tu na ladji sami Saraceni, ne vem, če bi bila šla — to se pravi vsi izvenom kapitana sir Hugona in romarja Nikolaja, čeprav ne vem in ne morem uganiti, kaj delata onadva in vi v taki družbi.«

»Kako vam je ime?« jo vpraša Rozamunda malomarno.

»Marija — Marija Bouchet. Moj mož je trgovec z ribami, ali pravzaprav je bil, dokler ga ni vjel eden onih kri-

žarsko vojsko oznanjujočih duhovnikov ter ga vzel seboj pobijati nevernike in rešiti svojo dušo, precej proti moji volji. Veste, pa sem mu obljubila, da ga pojdem iskat, če se ne povrne tekom petih let. No, in zdaj je od takrat pet let in jaz izpolnjujem svojo obljubo.«

»Lepo je to od vas,« ji reče Rozamunda in pristavi: »Koliko časa pa je že od tega, odkar smo zapustili Marzelj?«

Marija je štela na svoje debele prste in odgovorila:

»Pet — skoro šest tednov. Vam se je ves čas bledlo in govorili ste čudne stvari. V treh pristaniščih smo se že oglašili. Pozabila sem njihova imena; poslednje mesto je bilo na nekem otoku in imelo lepo luko. Čez kakih dvajset dni, če pojde vse dobro, pridemo do drugega otoka, ki mu pravijo Ciper. Pa vi ne smete govoriti toliko, spati morate. Saracen z imenom Hasan mi je to naročil, in on je izvrsten zdravnik.«

In Rozamunda je počivala in vozeč se po Sredozemskem morju se je precej okrepla. Tri dni pozneje so ji že pomagali na krov, kjer je prvega ugledala Hasana, ki jo je prišel pozdravit z mnogobrojnimi jutroviskimi pozdravi in z veseljem na svojem temnem, nagubanem obrazu.

»Hvala Alahu, da ste ozdraveli,« je dejal. »Ker Salah-eddin bi zahteval vaše življenje iz mojih rok.«

»Ako bi se bilo to zgodilo, bi moral Azraelu pripisovati krivdo, ne vam,« je odgovorila Rozamunda in se nasmejala; zatem pa je postala naenkrat mrzla, kajti pred njo je stal sir Hugon Lozel, ki je tudi zahvaljeval nebo, da je okrevala. Hladno ga je poslušala. Kmalu nato je odšel, pa je bil kmalu zopet ob njeni strani. Vedno je sedel v njeni bližini, govoril s svojim hinavskim, mrzkim glasom; dobro je čutila hudobno njegovih pogledov. V njegovi družbi je bil njegov pajdaš krivi romar. Nikolaj, ki se je plazil okoli nje kakor kača in se ji laskal; a ž njim ni izpregovorila nobene besede.

Te usiljivosti pa ni mogla več prenašati, in ko se ji je zdravje docela povrnilo, je poklicala Hasana k sebi v kabino.

»Povejte mi, princ,« je rekla, »kdo zapoveduje na tej ladji.«

»Trije,« je odgovoril in se ji priklonil. »Vitez sir Hugon Lozel, ki je kot večš mornar kapitan in zapoveduje mornarjem; jaz, ki poveljujem vojakom, in vi, princezinja, ki viadate nam vsem!«

»Potem zapovedujem, da se tiste-mu lopovu z imenom Nikolaj ne dovoli,

da bi se mi približal. Ni mi mogoče prenašati družbe morilca svojega očeta?«

»Bojim se, da smo vsi tega kolikor toliko krivi; navzlic temu se bo vaše povelje izvršilo. Da vam povem resnico, gospica, tudi jaz sovražim tega vohuna.«

»Želim tudi,« je nadaljevala Rozamunda, »da me tudi s sir Hugom Lozelom ne nadleguje s svojim govorjenjem.«

»To bo pa bolj težko urediti,« reče Hasan, »ker je on kapitan, ki mu moram biti po ukazu svojega gospoda pokoren v vseh zadevah, ki se tičejo ladje.«

»Jaz nimam ničesar opraviti z ladjo,« je odgovorila Rozamunda, »in čisto gotovo je, da si sme balbeška princezinja sama izbirati svojo družbo. Jaz želim večkrat videti vas in manjkrat sir Hugona Lozela.«

»V čast mi je,« odvrne Hasan, »storil bom vse, kar bom mogel.«

Od tedaj se je nekaj dni po tem dogodku Lozel res redkokdaj približal Rozamundi, čeprav jo je vedno opazoval; kadarkoli pa se je približal, je našel Hasana ob njeni strani.

Vsled slabe vode pa je princ zbolel; bolezen ga je več dni zadržala v postelji in tedaj se je čutil Lozel bolj pro-

z reflektorji turško pozicijo razsvetlili. Bulgari so poizkusili nočni napad, a Turki so jih pravočasno opazili. Bulgari so se zopet umaknili. Nato se je začel artiljerijski boj. Pred zoro je bulgarsko topništvo začelo hudo streljati na utrdbe pri Hademköju. Streljanje se je čulo do Carigrada. Turške čete, dasi od kolere decimirane, so se borele zelo hrabro. Pa par urah ljutega boja so Turki zapazili bulgarsko obkoljenje od gozda pri Shazi. Turki so gozd zažgali in Bulgari so se morali prikazati. **Bitke še ni konec**, a se razvija za Turke ugodno. Na vzhodnem krilu pri Derkosu so Turki Bulgare celo vrgli nazaj, jim vzeli več topov in jih veliko vjeli.

Carigrad. (Oficielno.) Nazim-paša je brzojavil velikemu vezirju: 17. t. mes. zjutraj se je začel boj med našo artiljerijo in infanterijo ter bulgarsko infanterijo, ki je poizkušala prodirati. Bitka je trajala do večera s presledkom ene ure. Bulgarska infanterija, ki je hotela prodirati proti našemu centru in desnemu krilu, je bila od ognja naše artiljerije odbita. Uničili smo tri sovražne divizije. (!?)

London. »Times« poroča iz Karagača pri Čataldži Bulgari so otvorili na Turke strašen ogenj na črti Hamidie—Papa Burgas. Turkom je pomagala ena bojna ladja. Tekom noči je bulgarska infanterija prodrla do griča Karasu in skušala polastiti se železniške proge do Bageheča. Tu jih je turška artiljerija ustavila. **Ob 11. uri dopoldne se je prodiranje ustavilo, toda obstreljevanje se nadaljuje.**

Berolin. »Lokalanzeiger« poroča: Turki so vrgli nazaj levo bulgarsko krilo pri Derkosu in so Bulgare še na neki drugi točki, proti kateri so Bulgari prodirali, ustavili. Turki so vjeli osem bulgarskih bataljonov. (»Lokalanzeiger« je hudo turkofils.)

Carigrad. »Alemdar« naznanja v posebni izdaji turško zmago. Glasom »Alemdarja« so Turki vjeli 8600 Bulgarov in se polastili 42 topov. Nazim-paša brzojavlja: Naša armada je po ljutem 14urnem boju prodrla do Cavachi. Mrtvih in ranjenih je več tisoč, Bulgari so zgubili tri bataljone (prej pa dve diviziji) s častniki. Turški vojaki so se kakor levi borili.

Kolera.

Iz Carigrada dohajajo poročila, ki si zelo nasprotujejo. Turki od časa do časa še vedno slikajo položaj v Carigradu kot ugoden, drugi se pa boje, da izbruhne ognjenik mohamedanskega fanatizma in se mohamedanska lava razlije po kristjanih. Strašna beda je obiskala Carigradjane. Ranjence dovažajo z bojišč v Carigrad. Turki prosijo katoličane za usmiljenje, ki jih pa seveda ni dovolj, da bi mogle vsem ranjenecem streči. Približno 50.000 ranjencev je v Carigradu. Leže po šolah, po bolnišnicah in po mošejah. Manjka zdravil in obvez, postelj, sploh vsega, da bi mogli ranjenecem streči tako, kakor to zahteva medicinska veda.

Strašno razsaja v Carigradu kolera. Po poročilih, ki so došla najvišji rumunski zdravstveni oblasti, je v Carigradu obolelo za kolero zadnje dni do 1270 ljudi. Pred Carigradom stoji na stotine voz z begunci, ki so tudi večinoma na kolero oboleli in jih zato vojaki v Carigrad ne puste. Mrliče mečejo kar pod vozove. Po kolerinih bacilih je inficirano tudi Derkoško jezero, iz katerega se Carigrad z vodo preskrbuje. Turki poizkušajo pomiriti razburjeno občinstvo in trde, da v Carigradu ne razsaja kolera,

stega. Rozamunda je bivala največ v svoji kabini, da se mu izogne, pa vročina poletnega solca na Sredozemskem morju jo je pregnala iz kabine na krov ladje, kjer je pod šotorom sedela s strežnico Marijo. Tu se ji približa Lozel ter jo povprašuje o raznih stvareh, ona pa se mu ni dala odgovora. Ker je Marija razumela, kaj ji je pravil v francoščini, jo je začel ogovarjati v arabskem jeziku, ki ga je dobro govoril, ona pa se je delala, kakor da ga ne razume. Zato je poskusil z angleščino, kakor jo govorijo preprosti ljudje v Eseksu, in rekel:

»Gospica, vi me krivo sodite. Kakšna pa je moja krivda proti vam? Ešečan sem iz dobrega rodu; sešel sem se z vami v Eseksu in od tukaj vas zelo cenim. Ali je to zločin pri človeku, ki ni ubog, ki ga je za njegova dejanja povitežila nenavadna roka? Vaš oče mi je odrekal, vi ste mi odrekli, in razdražen po svojem razočaranju in njegovih besedah — nazval me je moriskim tatom in razgrebal stare bajke, ki glede mene niso resnične — sem govoril, kot ne bi bil smel ter prisegel, da hočem vas dobiti za ženo. Zato sem bil poklican na odgovor, in vaš bratranec, mladi Godvin, ki je bil tedaj še oproda, me je udaril v obraz. No, premagal in ranil me je, sreča mu je bila mila, jaz pa sem odrinil s svojo ladjo na Jutrovo, kajti moj posel je, da trgujem med Sirijo in Angleško.«

(Dalje.)

marveč disenterija. V carigrajskih mošejah leži 6400 bolnikov, med njimi jih je veliko zbolelo na kozah.

Dne 17. t. m. je zboroval v Carigradu mednarodni zdravstveni svet, ki je izjavil željo, naj bi armade borečih se držav ne prikorakale v Carigrad, ker bi nastala resna sanitarna nevarnost. Turški zunanji minister je izjavil, da upa, da se v kratkem sklene premirje in mir.

Iz Londona se poroča, da leži v San Stefanu 3000 na kolero obolelih, ki imajo le štiri zdravnike! Veliko bolnikov leži v Hagiji Sofiji. Inozemski častniki, ki so obiskali čataldžko črto, so izjavili, da je tam položaj turške armade brezupen. Vojaki umirajo na prostem polju. Derkos je ves okužen. Naenkrat je obolela 15 mož močna straža, 12 jih je umrlo.

Tudi med bulgarsko armado razsajajo bolezn, vsaj legar in griža, ali tudi že kolera, ni znano.

Velevlasti v Carigradu izkrcale svoje vojake.

Dne 18. t. m. zjutraj so iz inozemskih vojnih ladij izkrcali 2000 oboroženih mož z zastavami, ki so zasedli bolnišnice, šole in druge zavode. Kristjani so zelo zadovoljni, mohamedanci pa pobiti. Poslaništva, konzulate, inozemske šole, bolnišnice in druge zavode stražijo 10 do 20 mož močne skupine mornarjev, ki so nasadili bajonete na puške. Vse evropske velevlasti so izkrcale vojake, tudi Španska, Nizozemska in Rumunija.

Proti mladoturkom.

Zaprli so dozdej 90 mladoturkov. »Alemdar« trdi, da so mladoturki po vojašnicah za izpremembo vlade agitirali. V uredništvu »Tanina« so zaplenili 10.000 pamfletov proti Kiamil-paši, proti Noradhungianu in še proti več višjim osebam. Najvažnejše spise pa je že mladoturški odbor v Švico odposlal, kjer nameravajo organizirati novo mladoturško propagando. Husajn Džavid namerava »Tanin« izdajati v Budapešti. Opozicija v mladoturškem odboru zahteva, naj se pjasni, kam je 3.000.000 funtov iz mladoturške blagajne izginilo. Med aretiranimi mladoturki je tudi brat Šefket-paše. Dr. Nazim, voditelj mladoturškega odbora, biva v Solunu. Aretirali so eksministra Talaada, eksminister Džavid je baje pobegnil v nemško posla-

ništvo, ki ga pa baje namerava turški vladi izročiti. Tudi v provinci zasledujejo mladoturke.

Bulgari se ojačujejo.

Iz Londona se poroča, da so pustili pred Odrinom le Srbe, bulgarski vojaki so odšli vsi pred Čataldžo. Srbi Odrina ne bodo naskakovali, ampak ga le cernirali.

Turčija prosi za mir.

Turčija je na inozemske suverene apelirala, naj intervenirajo. Kiamil-paša je ruskega poslanika prosil, naj posreduje pri Caru Ferdinandu za premirje, da se pokopljejo mrliči in uvedejo mirovna pogajanja. Turki obetajo, da ustavijo dovažanje vojakov iz Male Azije in da Turki zapuste čataldžke utrdbe, če jih Bulgari ne zasedejo. Odrina Turčija Bulgarom noče predati.

Ojačena turška artiljerija.

Čataldžke utrdbe so Turki, kakor iz Aten poročajo, oborožili z najmodernejšimi topovi, ki so jih prepeljali iz dardanelskih in bosporskih trdnjav. V sedanjih čataldžkih bojih zato turška artiljerija bulgarsko prekaša. Turki so to šele ukrenili, ko so velevlasti zagotovile, da grško brodovje Dardanel ne sme forcirati, dokler stoji inozemske vojne ladje pred Carigradom. Poveljnik turške križarice »Hamidie« poroča, da je 15. t. m. ob 10. uri dopoldne pričel boj z bulgarsko baterijo pri Bakšetepeju in Gasmetrešepu severno od Ereklia. Bulgarsko baterijo je baje uničil.

Izpad turške posadke v Odrinu.

Carigrajski listi poročajo, da je odrinska turška posadka zmagovito izpala.

Pismo s Cetinja.

Cetinje, 16. nov.

Pred Skadrom.

Vesti z bojišča ni skoro nobenih, kar pa pride, daje le nejasno in nepopolno sliko o dogodkih na bojišču.

Po najnovejših vesteh traja borba okrog Skadra neprestano dalje. Kakor se poroča, so močne črnogorske čete pod varstvom artiljerije prekoračile reko Kiri in ojačile oddelke, ki se nahajajo vzhodno od Skadra.

Bombardiranje je bilo zadnje tri dni zelo uspešno; črnogorske granate so ska-

drsko glavno vojašnico popolnoma porušile in tudi sicer prizadele mestu mnogo škode.

Črnogorci so se pomaknili v neposredno bližino mesta. Včeraj popoldne so v hudem boju prisilili Turke, da se umaknejo z G o l e m i. To je močno utrjena poljska baterija pred Skadrom, visoka le 32 metrov. Baterija je bila za obrambo mesta jako važna in pomenja njeno zavzetje za Črnogorce velik uspeh.

Črnogorska vojska, ki je prekoračila Bojano, se je s Turki spopadla pri Barbaluši. Turki, ki so prihajali od Leša, so imeli 3000 vojakov. Črnogorci so jih v ljutem boju popolnoma razbili in pogaali nazaj proti Lešu; na begu jih še vedno zasledujejo.

Ta-le vest je sicer prišla iz uradnega vira, toda če se na zemljevidu primerja s poročilom, po katerem so Srbi že zavzeli Medue in Leš, in sicer tri dni pred gori omenjeno bitko pri Barbaluši, potem je cela stvar malo sumljiva. Saj bi bilo vendar čudno, da bi Turki bežali proti Lešu, t. j. Srbom pred puško, namesto v notranjost dežele, kjer še ni srbskih in črnogorskih čet in bi se na nedostopnem terenu lažje branili.

Kam se je obrnila srbska vojska po zavzetju Medue in Leša? ali proti Skadru na pomoč Črnogorcem ali naprej na jug proti Draču — tu ni znano.

General Vukotić

se je po uradnih vesteh s Plava podal po dolini reke Cijevne ter prodira proti Skadru. Ker že več dni ni nobenih vesti od njega, se danes ne ve točno, kje se nahaja. Na vsak način ga v napredovanju jako ovira slabo, neredno oskrbovanje vojske, vsled katerega splošno zelo trpi vsa črnogorska armada.

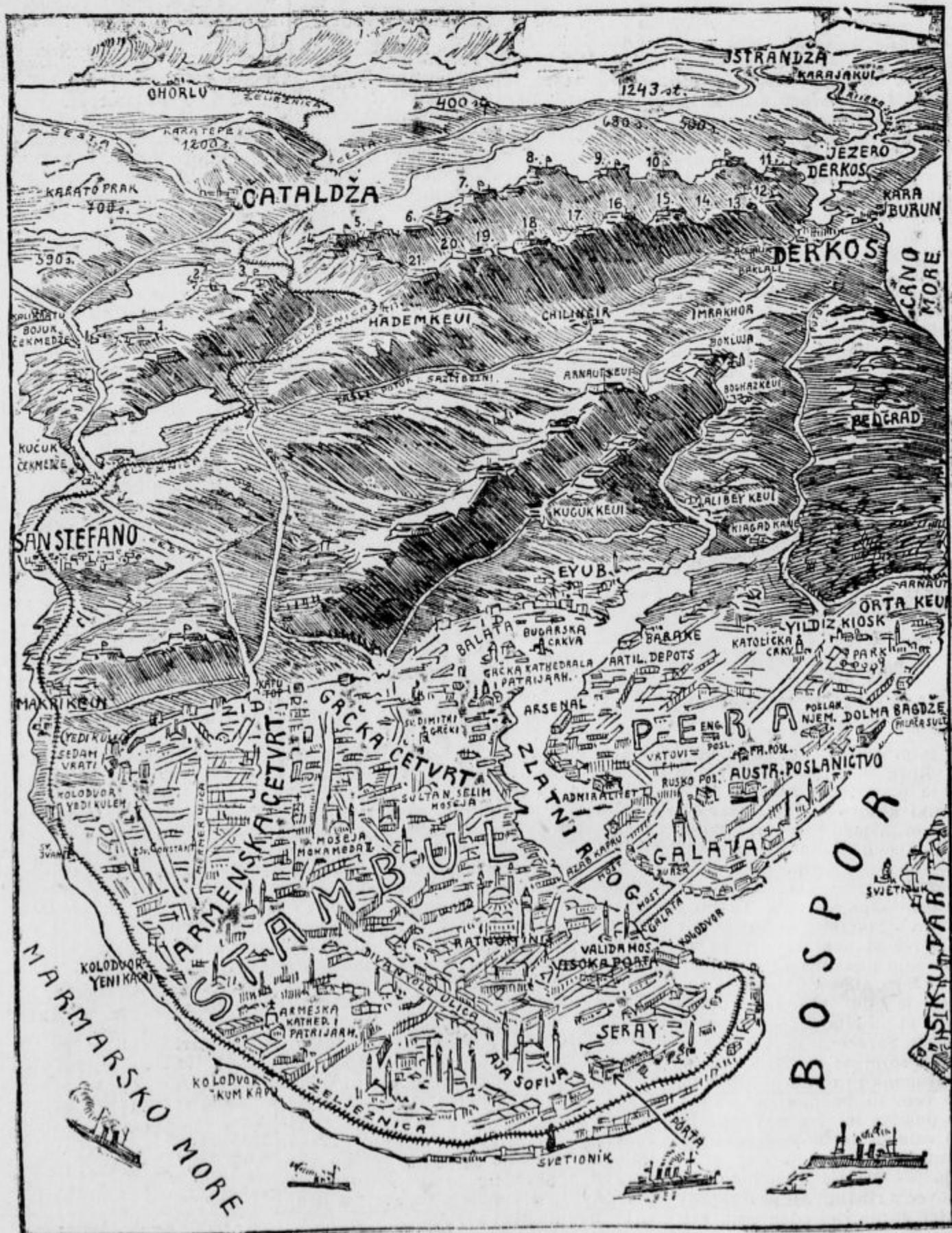
Biseri z bojnega polja.

Modrost stare matere.

Priobčil A. B.

Sofija, 12. novembra.

Nekega večera — bilo je nekaj dni pred vojsko — sedimo okoli peči — tako pripoveduje ranjen bulgarski vojak — moja mati, moja sestra in jaz, vseučiliški dijak. Vprašam staro mater, kaj ona sodi o Turčiji in njeni bodočnosti, ko so jo zapu-

Zemljevid k prodiranju Bulgarov proti Carigradu.

stili vsi njeni stari prijatelji, kakor Anglija, Nemčija itd.

Mati se zamisli globoko in potem reče: »Sinko, tvojemu rajnemu očetu se je ravno tako zgodilo. Dokler je bil premožen, so ga vsi radi imeli. Vsak mu je hotel biti prijatelj in vsakdo je gledal, da se okoristi od njega, kolikor mogoče. In on je dal enemu to, drugemu drugo, dokler niso vse izvlekli iz njega. Zabredel je celo v dolgove — vse zaradi prijateljev. Čim ni imel nič več, zgubili so se tudi dobri prijatelji. Tako je na svetu,« končala je stara mati, »dokler kaj premoreš, imaš prijateljev, čim pa nimaš nič več, te pa pes ne pogleda.«

»Po tem pametnem odgovoru,« pravi ranjeni dijak, »si nisem več razbijal glave, kakor poprej dni in noči, da bi si raztolmačil zgodovinsko-sociološke vzroke o narodnogospodarskem in prosvetnem propadanju turške države.«

Orakelj v Lozengradu ali kako more majhna vejica (,) ali »comma« veliki poraz odločiti.

Znano je onim, ki so se pečali s staro grško in rimsko zgodovino, da se je orakelj ustno ali pismeno izraževal navadno dvoimno, »orakelhaft«, kakor pravi Nemec. »Ibis redibis non morieris in bello.« V tem stavku je smisel od vejice odvisen; ako jo postaviš po besedi »redibis«, pomeni: »Pojdeš, se vrneš, ne boš umrl v vojski.« Ako pa postavite vejico po besedici »non«, pa pomeni: »Pojdeš, ne vrneš se, umrl boš v vojski.«

Nekaj tako »orakeljskega« se je baje tudi v Lozengradu zgodilo; vsaj tako pripoveduje neki turški paša dopisnikom z bojnega polja.

»Naši telegrafisti prav slabo razumejo svojo stroko; ne znajo dobro čitati. Poveljnik armade v Lozengradu, Mahmud Muhtar-paša, je telegrafiral Nazim-paši sledeče besede: Kaj naj storim? Ali naj napadem Bulgare? — Nazim-paša je nagloma odgovoril: Ne odstopite! — A glejte, ta bedasti telegrafist je postavil po pomoti ali kaj mu je bilo vejico (,) za besedo »ne« in telegram je bil napisan tako-le: Ne, odstopite! — Seveda smo ga precej razumeli, da ne smemo napadati, ampak da moram odstopiti. In tako so naši »hrabri« Turki nagloma odstopili, še bežali so, tako da niso drug drugega videli. To je vzrok,« končal je Mahmud Muhtar-paša, »da so Bulgari mogli prevzeti Lozengrad.«

Škof blagoslavlja bulgarske vojake pred bitko.

V vojski se nahaja poleg drugih duhovnikov tudi starozagorski škof (vladika) Josip.

Bilo je dne 7. novembra, ko so se pripravljali vojaki po kratkem počitku, da napadejo turško pozicijo Papaz-tepé pred Odrinom.

Vladika Josip je bil med njimi, delil jim tobak in cigarete ter jih navduševal za pogumno nastopanje proti sovražnikom trdnjavam.

Topovi stoje pripravljeni za ogenj. Pešci so med tem gotovi za pot.

Vojaki enoglasno poprosijo vladiko, naj jim dá svoj pastirski blagoslov.

Cel polk stopi v red. Vladika zajezi konja, želi vojakom srečno pot in zmago nad Turki ter jih blagoslovi. Vsak vojak se prekriža. Ginljiv prizor! Šrapneli brenče, topovi grme — ogenj in smrt.

Vladika povzdigne še enkrat roke k blagoslovljenju častnikov in vojakov ter vzklikne s prosečim pogledom proti sinjem nebu: »Naprej bratje! Bog z vami!«

Po vojaških vrstah in bližnjih višinah odmeva: »Bog z nami!« Med gromenjem topov in šumom vetra se razlega »Bog z nami!« — »Hura!« — »Naprej!«

Zakaj puščajo Turki toliko topov na bojišču.

Znano je iz poročil z bojnega polja, da Bulgari in Srbi večkrat dobijo v plen mnogo topov.

To se njim samim čudno zdi, zakaj Turki kar tako zapuščajo svoje najboljše in drago orožje.

Stvar je pa ta-le:

Kadar se spuste Bulgari z bodali nad Turke, se jih polasti grozen strah, da beže kolikor jih noge nesejo. Častniki pa si odprežejo konje od topov, jih zajahajo in hajd v beg. Tako prehitijo častniki na konju pešce, da jim pokažejo vzgled, kako se mora bežati.

A bulgarski vojaki se pri topovih nekaj časa zamotijo, dokler jih ne spravijo na važno mesto, kjer jim znajo še pozneje dobro služiti v boju proti njihovim bivšim lastnikom.

To je pravi vzrok, da so izgubili Turki na stotine topov. To je dobro znano bulgarskim častnikom, ki se hudo rogajo turškim častnikom zaradi njihovega junaškega beganja na topniških konjih.

»Vpujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!«

Važen popravek za neke evropske časnike.

Prof. Anton Bezenšek.

Sofija, 13. novembra 1912.

V št. 258. »Slovenca«, dne 9. t. m., posneli ste po drugih listih, kako piše glasilo bulgarske vlade »Mir« o bodočih naslovih balkanskih vladarjev itd. Res je, da piše tako »Mir« v št. 3691., a jaz nisem smatral za vredno Vam o tem poročati, kajti dotični članek ni bil niti od uredništva, niti se izrazuje v njem nameni vladnih krogov, ampak je pisan — kakor se vidi po podpisu — od g. D. Marinova, starega, vsega spoštovanja vrednega bulgarskega pisatelja, ki pa ni političar, ampak folklorist, a je v svoji veliki navdušenosti, provzročeni po velikih zmagah orožja zveznih balkanskih držav, napisal dotične vrste na svojo odgovornost. Tega mu nihče ne more zameriti, ampak zameriti je onim častnikom, ki v svojem beganju za senčnimi rečmi ne vedo več razločiti, kaj je poezija in kaj je proza.

Evo Vam, kako zavrača danes »Mir« (v št. 3699.) tisto pisarenje.

»Naš folklorist D. Marinov, navdušen do solz vsled uspehov balkanskega orožja, častita z besedami, posnetimi po starih pismenih pametnikovih, našemu carju.«

»Po tem detinsko-naivnem častitanju« — nadaljuje »Mir« — »in po teh slavospievih starega domoljuba, napisanih z globoko pesniško navdušenostjo, zaključili so dotični častniki, da ima car Ferdinand namen promeniti ime svoje in vero (katoliško), čim pride v Carigrad kot zmagovalc. — Ni treba dostavljati, da je to tolmačenje gornjih besed D. Marinovih zelo fantastično. Besede »bogovenci« in »bogopomaziljeni« imperator balkanski ne morejo dati nikomur povoda, da bi govoril o promeni vere; a mi obžalujemo, da so mogli nekateri resni časopisi sprejeti takšno poročilo in mu dati taka tolmačenja.«

Poslednjega tolmačenja »Slovenec« ni priobčil, kar se tukaj pohvalno konstatira.

A da ima bulgarska armada namen; čim premaga Turke pri Cataldži, jih goniti do notranjosti Carigrada, to je resnica in to je potrebno, da se na ta način onemogoči klanje kristjanov v dosedanji stolici sultanovi.

Da se potem poje zahvalna pesem za končno slavno zmago nad sovražnikom v isti cerkvi sv. Sofije, katero so Turki pred več kot petimi veki odvzeli na roparski način kristjanom, — to je tudi popolnoma umestno.

Finis coronat opus.

Zasedanje delegacij.

V včerajšnji seji avstrijske delegacije govori prvi grof Latour, ki med drugim zahteva, da se morata armada in mornarica izpopolnjevati. Govornik želi, naj zunanji minister pojasni, kaj da je z avstrijskima konzuloma Prochazko v Prizrenu in s pl. Tahjem v Mitrovici. Nato govori dr. Korošec. Njegova izjava s smotom je včeraj med brzojavkami objavila. Hruban zahteva, naj monarhija čuva koristi katoličanov na Balkanu. Choc naglašja, da češkega ljudstva v Avstriji in drugod nihče ne ščiti. Graja Pruse, ki Čehe in Poljake šikanirajo. Slovanstvo je dolžno resno na Rusijo vplivati, da obnovi samoupravo Poljske. Tudi Rusinom gre pravica samouprave. Dualizem se je preživel. Država se mora postaviti na federalističen temelj. Opat Helmer se zavzema za samoupravo Albanije. Pittoni naglašja, da Avstrija na Balkanu nima z orožjem ničesar iskati. Želi, naj se izboljšajo razmere v Italijo. Socialna demokracija se bori proti agitaciji iredente. Dr. Leo kaže na veliki vpliv velikih političnih dogodkov na jugu države z ozirom na nazarjanja Poljakov. Ne umeva zato poljske politike naše zaveznice Nemčije. Obžaluje, ker voditelji naše zunanje politike Nemčije niso prepričali, da je nasilna politika nasproti Poljakom škodljiva. Dr. Ellenbogen zahteva, naj monarhija nasprotstva s Srbijo na miren način reši. Wolf zahteva energičen nastop proti Srbiji. Zunanji minister grof Berchtold izvaja med drugimi, da se hoče zvesto držati obstoječih zvez in zasledovati zmerno realno politiko, ki izključuje ekspanzijo, a ki čuva tudi naše koristi. Ne dvomi, da računajo balkanske države na to, da se obnovi trajno, zdravo razmerje z monarhijo. O tem se je v razgovorih z Danevem prepričal. Na mirovno posredovanje vevlasti pri balkanskih državah te še niso odgovorile. Turčija

se je med tem z ozirom na nevaren položaj, v katerem se nahaja, obrnila naravnost na Bulgarijo. Grof Berchtold se nato peča z bodočo Albanijo. Med dunajskim in rimskim kabinetom obstoja glede na Albanijo dogovor. Albancem hočemo nuditi priliko, da si pridobijo evropsko kulturo. Kar tiče očitaj, da nismo slutili, kaj se na Balkanu pripravlja, opozarja, da je on prvi opozarjal na takratni resni položaj. (Najmanj štiri leta prepozno.) Naši konzuli na Balkanu so v zelo težavnih časih v popolno zadovoljnost svojo dolžnost izvrševali (?). Ne smemo se čuditi, če naše časopise glede na sovrážne in neupravičene napade dela inozemskega časopisa ni ohranilo vedno zmernost. Srbska vlada se je nedavno oficijelno proti konzulu Prochazki pritožila in prosila, naj se odpokaže. Izjavili smo, da hočemo stvar preiskati in zahtevali, da s Prochazko direktno obhajemo. Pogajanja se še niso zaključila, ker je srbska vlada izjavila, da je pri vojaških oblasteh naložila na odpor, da bi se c. kr. kurir poslal v Prizren. Naš konzul v Mitrovici je pa prišel osebno poročati. Pričakujemo, da Srbija kmalu vpoštevja naše želje, ki so z narodnopravnega stališča popolnoma utemeljene, in hočemo z vso odločnostjo vplivati na to, da se zopet omogočijo normalne zveze z našimi konzulati.

Hrvaško-slovenska obstrukcija.

Z Dunaja se poroča: Ker se z ozirom na hrvaško-slovensko obstrukcijo ne more več na to misliti, da se pravočasno reši redni proračun, je predložila 18. t. m. vlada šestmesečni začasni proračun. Predlogo nameravajo, ko se zbornica snide, brez prvega branja nakazati proračunskemu odseku. Vprašanje seveda nastane, če tega načrta hrvaško-slovenska obstrukcija zopet ne prepreči.

Glasba.

* »Sedem božičnih napevov«. Ravno kar je uglasbil g. Karol Bervar, organist v Celju sedem božičnih napevov v priprostem, sem in tam modernem slogu. Nekako res ljubka, zaokrožena je št. 2., 3., 4. in 5. Dobijo se pri skladatelju in v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena partiture 1 K, posamezni glasovi po 50 vinarjev.

Žrebanje velike loterije »Slovenske Straže«.

Prvi glavni dobiček v vrednosti 5000 K je zadel št. vilka 67.932.

Drugi glavni dobiček v vrednosti 1000 K je zadel št. vilka 86.108.

Tretji glavni dobiček v vrednosti 500 K je zadel št. vilka 82.975.

Četrti glavni dobiček v vrednosti 500 K je zadel št. vilka 11.323.

Dvanajst števil pred temi številkami in trinajst za njimi dobi dobitke v vrednosti po 20 K.

Dobitke v vrednosti po 100 K so zadel nasled. številke: 86.079. — 64.884. — 6373. — 36.150. — 49.797. — 25.300. — 82.882. — 64.922. — 72.279. — 9663. —

Deset števil pred temi številkami in deset števil za temi številkami dobi dobitke v vrednosti po 10 K.

Dobitke v vrednosti po 50 K so dobile št. 45.614. — 13.059. — 93.959. — 30.670. — 91.771. — 32.495. — 28.412. — 60.964. — 96.570. — 5357. — 62.922. — 42.256. — 26.631. — 78.342. — 62.726. — 10.068. — 47.874. — 94.920. — 25.870. — 33.863. — 93.771. — 28.776. — 86.898. — 42.139. — 55.631. — 78.188. — 78.308. — 93.975. — 19.125. — 49.110. — 37.262. — 52.675. — 20.849. — 59.377. — 92.163. — 35.894. — 19.998. — 99.250. — 89.815. — 26.229. —

Petnajst števil pred temi številkami in petnajst za njimi ima dobitke v vrednosti po 5 K.

× × ×

Prvi glavni dobiček v vrednosti 5000 K je zadal na Notranjskem. Srečka, ki je zadel prvi glavni dobiček je bila prodana v trgovini župana gosp. Andreja Makovec v št. Vidu pri Begunjah nad Rakecem.

Drugi glavni dobiček v vrednosti 1000 K je zadel g. Viljem Likar v Domžalah.

Tretji glavni dobiček v vrednosti 500 K je bil prodan v trafiki g. Soukala v Ljubljani.

Četrti glavni dobiček v vrednosti 500 K je bil prodan v trgovini g. Antona Čobala v št. Andražu pri Velenju.

Dnevne novice.

† **Bulgari o Slovincih.** »Mir« v Sofiji prinaša malodane v celoti govora naših vrlih zastopnikov v delegaciji dr. Šusteršiča in dr. Korošca. Veliko pozornost in zadovoljstvo je vzbudilo to v vseh bulgarskih krogih in »Mir«, ki je doslej komaj kdaj Slovence »pravim imenom omenil, opozarja zdaj svoje bulgarske rojake na kulturo in velik pomen Slovencev med Jugoslovani ter dostavlja: Naši bratje Slovinci, ki živijo na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Istri in Primorskem, so sicer po številu najmanjše slovansko pleme, pa odlikujejo se pred drugimi po izobrazbi in napredku.« — Hvaležno tudi poroča, kako pošiljamo zdaj Slovinci Bulgarom vkljub svojim skromnim sredstvom izdatne podpore. Med drugimi omenja s posebno pohvalo našo zbirko za balkanske ranjence, pripevek odvetnika dr. Krisperja in mlodar č. g. Šegula, župnika pri Sv. Roku na Štajerskem z dostavkom »malek dar, a od vse srce!«

† **Pohvala Slovencev.** Glavno glasilo nemškega centra »Kölnische Volkszeitung« se v dopisu z Dunaja bavi tudi z jugoslovansko obstrukcijo ter pri tej priliki imenuje avstrijske Slovence in Hrvate »vedno dinastičen lojalen element«, o naših poslancih pa pravi, da so »izborni politiki«. Spričo tega se glasilo centra čudi, zakaj obstruiramo, češ, saj je bilo gotovo, da bo general Rhemen imenovan za guvernerja na Hrvaškem. — Stvar je pa ta: Naša vlada vedno obljublja, toda ali noče ali ne more svojih obljub izpolniti. S tem generalom Rhemenom se že mesece in mesece operira, pa ni bilo nikoli nič. Tako ni čudno, če je Jugoslovane potrpljenje minulo, neglede na to, da Hrvatska pravzaprav ne potrebuje nobenega izjemnega stanja, naj bo pod komisarjem ali generalom, ampak svojega bana in svojega sabora, ki imej svobodo sklepati ustavno, kar smatra za potrebno. Res da so Jugoslovani eminentno patriotski, da bi pa zato smel kdo po našem hrbtu polena sekati, to ni nikjer zapisano.

† **Avstrijsko kulturno prodiranje na jug.** Grof Berchtold se je v delegacijah slovesno odpovedal vsakršni nadaljnji politični ekspanziji avstro-ogrski monarhije proti jugu, s katero se odsele zadovoljuje edinole »kulturnim prepojevanjem« Albanije, da bi ondodni rodovi postali srečni in deležni dobrot svobodnega režima ter sploh evropske civilizacije. Tako nosijo naši državniki zdaj kulturo daleč na jug v albanske rove in grape, na Hrvaškem pa predstavlja civilizatorično nalogo monarhije Cuvaj. To pa se menda našim državnikom zdi še premalo in so zato ukiniteli občinsko avtonomijo v Šibeniku in Splitu. Najbrže so to utriniki, ki so švigili mimogrede na južno Dalmacijo od one baklje svobode, ki jo je grof Berchtold prižgal, da jo ponese v Albanijo. Pravijo pa tudi, da je v Sarajevu polno vojaštva. Čemu vse to? Ker so Srbi v Bosni sklenili resolucijo, v kateri slavijo zmage balanskih narodov in ker so se v dalmatinskih mestih vršile popolnoma razumljive manifestacije, v katerih se je aklamirala balkanska zveza. Če par mladencev zakriči zraven morda kaj nesposodnega in nepremišljenega, vendar ne gre zato kaznovati celega prebivalstva in njegovih avtonomnih zastopstev. Sicer pa smo radovedni, kaj bo avstrijska vlada s tem dosegla. Svet bo zopet enkrat izvedel, da na avstrijskem jugu bivajo skrajno nezadovoljni narodi, z Dunaja in Pešte pa jim pošiljajo komisarje, vojake in orožnike ter ukinjajo ustavne svoboščine. Stvar je že zavolje tega nevarna, ker bi utegnili tudi Albanci spričo tega dobiti slab pojem o plemenitih kulturnih namenih gospoda grofa Berchtolda. Zato ne v jugoslovanskem, ampak v interesu Albancev, avstrijsko vlado prosimo, naj vsvari na jugu povoljne razmere. Na Jugoslovane na Dunaju, oziroma v Pešti nič ne dajo, toda Albance imajo radi. Morebiti jih bo zato naš apel sedaj ganil. Če bi mi kekega albanskega poglavarja poznali, bi ga gotovo naprosili, naj pri avstrijski vladi za Jugoslovane intervenira. Tako pa smo navezani na prošnjo v lastnem imenu.

† **Cuvaj — zase.** Iz Zagreba se nam poroča: Kakor znano, je bil Cuvaj te dni v Budimpešti, da bi »uredil nekaj uradnih stvari«, kakor so pisali njegovi časopisi. Vrnil pa se je nekam potr in tih, tako da se za njegov povratek niti vedelo ni. Pa tudi v Budimpešti se Cuvaj topot ni tako glasno šopiril, kakor navadno; nič ni bilo čuti o kakih intervjujih, ki jih je sicer uprizarjal na desno in levo in se hvalil s velikimi uspehi in pridobitvami svoje komisarske vlade na Hrvaškem.

Vse to pada v oči in zdi se, da so resnične vesti, ki pravijo, da je Cuvajevo paševanje že tudi Mažarom začelo presedati, ker so uvideli, da je ravno Cuvaj največ škodil unionistični misli na Hrvaškem ter jih vrhu tega pred vsem svetom kruto osramotil. Ob zadnjem Cuvajeve obisku v Pešti se je baje že razpravljalo o tem, kako bi se na lep način odstranil, da bi se ne zdelo, kakor da ga je vrgel »teror« opozicije. To se je Cuvaju tudi povedalo. Seveda je sedaj zelo hud in užaljen, ker je zagotovo upal, da bo izvedel bodoče volitve in se je tudi z vsemi silami nanje pripravljaj. Kajpada se Cuvaju pri tem ni šlo za kak političen unionističen ideal, marveč v prvi vrsti pač za svoje lastne osebne koristi, saj je znano, da vsake volitve na Hrvaškem vržejo nosilcu mažarske vlade krog milijona kron. To je tista trdna vez, ki veže Cuvaja na bansko stolico, dokler se ne reši vseh svojih ogromnih zasebnih dolgov in si vrh tega ne zagotovi brezskrbne bodočnosti. Dokazov za to trditev imamo dovolj in jih bomo ob svojem času tudi objavili. Cuvaj se hoče tudi topot še obdržati, pa naj velja karkoli. Vrnivši se iz Pešte v banske dvore v Zagreb, je še tisto uro izdal naredbo na vse velike župane in okrajne predstojnike, da morajo za četrtek, 21. t. m., spraviti skupaj veliko deputacijo iz cele dežele, da pride preden v Zagreb in se mu lepo ponižno zahvali za njegovo dosedanje politično delo in velike uspehe in ga obenem prosi, da ostane na svojem mestu. Vzbuditi hoče videz, da bi rad sam odstopil, ker je dovršil svojo nalogo, a — ljudstvo ne pusti! Uradni aparat je dvignil vso svojo silo, da ugoditi svojemu gospodarju. Preti se in grozi, nalagajo globe, odvezemajo obrtne, gostilničarske in tobakarniške koncesije, da se tako tudi samostojne ljudi prisili, da se poleg uradništva in drugih odvisnih oseb udeležijo teh deputacij, s katerimi hoče Cuvaj zopet utrditi svoje stališče na zgoraj. Takega orožja se poslužuje ta človek, ki je izsesal ljudstvo, sedaj pa uničuje posameznike in cele družine, ako s svojimi hrbti nočejo podpirati trilega stola njegove krutovlade. Naravno je, da v ljudstvu kipi in vre in Bog vé, ako se končno ljudstvo le ne oprime — samopomoči!

+ **Cuvajeve prepovedi.** Hrvatje niti dihati ne bod smeli več. Cuvaju ni bilo dovolj, da je prepovedal uprizoritev »Kletve«, dramatizacije najboljšega hrvaškega zgodovinskega romana; v nedeljo je v sporedu običajnega vojaškega koncerta na Zrinjcu črtal dve točki: odlomke iz Zajčeve opere »Zrinjski« in Ivanovičeve »La rose d'Orient«. Oba komada sta se seveda že nešteto krat izvajala in je naravnost nezaslišano, da se na tak pobalinski način zstopa z zagrebškim občinstvom. Kaj se neki namerava s tem doseči?

+ **Božične počitnice.** Ker pade letos 23. december na ponedeljek, je naučno ministrstvo ukazalo, da se zaključijo letos šolski pouk po srednjih šolah z dekliškimi liceji, na učiteljskih, na komercialnih in navtiških šolah izjemoma že v soboto dne 21. decembra. Deželnim šolskim svetom se prepušča to tudi za srednje in meščanske šole odrediti.

— **»Slovenčev« naročniki v Rovtahu nad Logatcem** vsled nekega doslej še ne pojasnjene dogodka na potu od ljubljanske do domače pošte niso prejeli zadnje sobotne številke, pač pa je sprejela sinoči uprava nazaj vse ovitke z opazko: »Došlo brez lista«. Kje se je izgubil sobotni »Slovenec« za te naročnike, bo morda pokazala preiskava, ki se takoj uvede. Sinoči smo jim poslali vdrugič zaostalo številko.

— **Senzacionalen samoumor v Zagrebu.** Silno pozornost je v Zagrebu vzbudil samoumor mladega uradnika, vladnega pristaša Zdenka pl. Chavraka. Širijo se različne vesti, zlasti pa se stvar spravlja v zvezo z afero propadlega »Balkana«. Zanesljivo se namreč vé, da je Zdenko Chavrak svoj čas od te zadrage dobil 20.000 K počkupnine, da potlači njeno afero in jo reši vseh oblastvenih neprilic. Ze takrat je namreč začelo nekaj šumeti o njenem nereelnem poslovanju. Vse to je spravila na dan sedanja preiskava. Proti Chavrazu se je takoj uvedla disciplinarna preiskava, ki je zanj tako neugodno izpadla, da bi bil moral biti suspendiran in bi se bila proti njemu dvignila obtožba. Da se vsemu temu ogne, si je Chavrak končal življenje, ustrelivši se v svojem stanovanju iz revolverja. Zapustil je vdovo in eno dete.

— **Radi poizkušenegega zastupljenja biskupa Mahniča** so aretirali nekega učitelja, ki so ga odpeljali k sodišču v Rovinj. p **Novi dreadnought.** Dne 30. novembra so slovesno spuščeni v morje tretji avstrijski dreadnought, ki dobi na cesarjev ukaz ime »Princ Evgen«. Spustitvi v morje bosta prisostvovala prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in nadvojvoda Peter Ferdinand. Novemu morskemu velikanu bo kumovala nadvojvodinja Marija Kristina. Kar se tiče slavnosti, se bodo te vršile pri topotni spustitvi v morje radi vremenskih razmer v nekoliko manjšem obsegu kakor pri prvih dveh dreadnoughtih. — Dne 23. t. m. bo tudi v Reki spuščena v morje brzokrižarica »Helgoland«. Tej novi križarici bo kumovala grofica Wickenburg, soproga kraljevega reškega guvernerja. — Posebnih slavnosti pri spustitvi v morje ne bo.

— **Nevarna goljufa.** V zapore črnomeljskega sodišča so pripeljali iz Viniče dva Hrvata, ki sta se izdajala za profesorja in kot taka izvajala od ljudi denar. Seboj sta imela legitimacije, da sta žurnalista. Med aretacijo sta pometala v Kulpo tri štambiliče, in sicer sledeče: »Hrvatsko-slovensko-srbsko kulturno društvo »Prosvjeta«, Rieka«, »Hrv. kat. kulturno društvo sv. Trojstvo u Karlovcu« in tretje iste vsebine kot prva. Koliko in kod sta vse goljufala, se še ne zna, le to je znano, da sta od graščaka Cosulića v Bosiljevem izvalila 50 kron pod pretvezo, da bode on izvoljen predsednikom nekega društva, ki rabi finančne pomoči. Oba sta zagrebčana in policiji dobro znana potepuha Garapić in Matijević. Pri njiju so dobili 20 kron 60 vinarjev in neke papirje. Kolikor je nam znano, sta goljufa tudi v Ljubljani in v Kranju od več strank denar izvalila pod goljufivimi pretvezami.

— **Kmetijsko predavanje** je priredila kmetijska šola na Grmu dne 17. novembra na Krki v prostorih ljudske šole. Predaval je zanimivo in poljudno strokovni učitelj ing. A. Vedernjak o gnojenju travnikov. Gospodariji, ki jih je bilo veliko število, so sledili predavanju z velikim zanimanjem.

— **Tiskani zapiski vseh pri zrebanju loterije »Slovenske Straže« vzdignjenih števil** izide v četrtek ter se bo prodajal po prodajalnah, ki so prodajale srečke.

IZOBRAŽEVALNIM IN DRUGIM DRUŠTVOM S. K. S. Z.

naznanjamo, da smo dali v tisk statustiko za »Društveni koledarček«. Ker bo mogoče med korekturo še vstaviti posamezne odstavke, nujno prosimo, da nam društva, ki še niso poslala informacijskih pol, iste pošljejo vsaj do sobote 23. t. m. — Istočasno prosimo, naj javi vsakdo, ki želi imeti »Društveni koledarček«, takoj število izvodov tajništva S. K. S. Z., ker se bo tiskal »Koledarček« le malo nad število naročenih izvodov in ga bo pozneje težko dobiti. Naročila in informacije prosimo vsaj do sobote 23. t. m.

Ljubljanske novice.

Ij **Katoliško mladeniško društvo** uljudno vabi h gledališki predstavi, ki jo priredi v nedeljo, dne 24. novembra t. l., v »Rokodelskem domu«, Komenskega ulica št. 12. Spored: 1. Petje pevskega zbora Katoliškega mladeniškega društva. 2. Govor. (Govori g. deželni poslanec prof. Karel Dermastia.) 3. »Stanovitni kraljeviči«. Igra v petih dejanjih. Spisal Don Pedro Calderon de la Barca. Iz španščine preložil dr. Mih. Opeka. Začetek točno ob 6. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, sedeži II. vrste 80 h, sedeži III. vrste 60 h, sedeži IV. vrste 40 h. Stojšča 30 h. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Ij **Za časnegega predsednika** je izvolila Vincencijeva konferenca sv. Petra mnogoletnega zelo zaslužnega svojega člana dež. računskega svetnika v p. g. Ferdinanda Omejca.

Ij **Nemščina (drugi oddelek)** jutri v torek odpade, ker je g. profesor nujno zadržan. Prosim, da pridejo vsi v soboto zvečer ob domenjeni uri, da se bo pouk nadaljeval.

Ij **Bulgarščina** se prične poučevati v sredo ob osmih zvečer v slovenski trgovski šoli na Kongresnem trgu.

Ij **Kurz S. K. S. Z. za umetnost.** Prihodnji četrtek, 21. t. m., ne bo predavanja, ker je predavatelj g. dr. Mantuani službeno zadržan.

Ij **Iz gledališke pisarne.** V četrtek, 21. t. m. (za abonente nepar) se po petih letih zopet enkrat uprizori Verdijeva velemlodijozna velika opera »La Traviata«, ki je na našem odru že tolikrat žela največje uspehe. Opera je docela nanovo zastavljena in nastudirana. Glavne vloge so v rokah gđ. Richterjeve in Fantove in gg. Vondra, Fejfar, Kovač,

Povhe, Bukšek in Križaj. Režijo vodi g. Fejfar, dirigira pa g. C. M. Hrazdira.

Ij **Poročil** se je danes ravnatelj pivovarne g. Oton Balcer z gđ. Marijo Heger.

Ij **Poročil** se je danes c. kr. finančni koncipist v Črnomlju g. Josip Mostetič z gđ. Anuško Rakovec, učiteljico na Rodinah.

Ij **Siromak.** Včeraj dopoldne se je iz Nemčije pripeljal 17letni dninar Pero Knežević iz Predora pri Banjaluki, ki je bil bolehen in na eni nogi pohabljen. Ker je bil brez vseh sredstev in ni mogel nikamor, ga je stražnik odvedel na osrednjo stražnico, odkoder so ga na zdravnikovo odredbo z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico.

Ij **Nesreča.** Ko je sinoči postrežček Jakob Pristavec zapiral na mestnem trgu pri trrdki Souvan izložbeno okno, mu je izpodrsnilo in je padel tako, da se je na glavi znatno poškodoval. Na osrednji policijski stražnici mu je dal policijski zdravnik g. dr. Illner prvo pomoč, nato je odšel pa sam domov.

Ij **Preprečena pot.** Včeraj dopoldne je na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Jakob Kržan aretoval 20letnega delavca Josipa Pikelnja, rodom iz Trojan pri Kamniku, ki je nameraval izseliti se v Ameriko, ne da bi bil zadostil vojaški dolžnosti. Pikelj je imel potni list na ime Mihalj Bregar, katerega mu je bil poslal iz Amerike. Oddali so ga sodišču.

Ij **Hišic za tičjo hrano** po predmestnih potih primanjkuje. Naj bi se postavile!

Ij **Harmonika**, trivrstna, nemška, zadnja cena 80 K, se proda v Mohoričevih ulicah št. 8.

TISZOV SPREJEM V RABU Z GNJILIMI JAJCI IN S KAMENJEM.

Tisza se je 18. t. m. pripeljal s posebnim vlakom v Rab, da poroča o svojem delovanju. Delavstvo je pol dne stavkalo, da Tiszo pozdravi. Na Tiszo so metali kamenje in gnjila jajca. Orožniki so demonstrante razgnali. Policija je zasedla zbrovališče. Množica je razbijala okna. Nekega dečka je policijski stražmojster ranil na glavi, ko je streljal na demonstrante.

BOJI V CIRENAJKI.

Turki in Arabci še vedno napadajo Italijane, ki so zato zdatno pomnožili posadko v Bengaziju.

VEČURNI BOJ S TERORISTI.

V nedeljo je v Czenstochovu hotela policija aretirati terorista Pluckasza in Kozlowskega, ki sta streljala in ranila več policistov in delavcev ter vrgla na zasledivalce dve bombi, ki sta eno osebo ranili. Terorista sta zbežala na dvorišče nekega samostana, splezala v stolp in streljala na vojake in policijo. Ranjenih je bilo več oseb. Ker se terorista nista udala, so brizgali vodo na begunca, pregnati so ju hoteli s strupenimi plini, nakar so deloma stolp razstrelili in streljali iz strojne puške na stolp. Šele po polnoči je policija vdrla v stolp, kjer so našli med samokresi, puškami in drugim orožjem Kozlowskyjevo mrtvo truplo. Glukasza je pa ušel. Zapri so 20 osumljenecv.

Štajerske novice.

§ **Razveljavljene občinske volitve.** V Loki pri Zidanem mostu so razveljavljene občinske volitve. Pri volitvah so zmagali združeni liberalci in sociji. — Razveljavljene so dalje občinske volitve v vseh treh razredih v Špitaliču pri Konjicah.

§ **Občinske volitve.** Pri občinskih volitvah v trgu Braslovce v Savinjski dolini je zmagala v vseh treh razredih S. K. Z. — Pri občinskih volitvah v občini Murski vrh—Zasad so bili izvoljeni Slovenci in sicer sami pristaši S. K. Z. — Županom je izvoljen pri Sv. Stefanu pri Zusmu posestnik Peter Zakšek.

§ **Orglarska šola v Celju** priredi dne 21. novembra ob pol 8. zvečer na predvečer sv. Cecilije v vrtni dvorani hotela pri »Belem volu« pevski venček z igrama »V ječi« in »Raztresenca«.

§ **Ljubezniva žena.** Iz Brežic: Zakonska Andrej in Ivana Brumec v Dedi vasi pri Piščah živita že dalj časa v vednih prepirih. Mož je star 70 let, žena pa komaj 30. Že lansko leto mu je žena zažgala posteljo, na kateri je spal, vendar pa se je še pravočasno rešil. Te dni sta se zopet nekaj sprla in žena je zgrabila sekiro ter moža s tako silo udarila po glavi, da so ga nevarno poškodovanega morali spraviti v brežiško bolnišnico.

§ **Razpisano učiteljsko mesto.** Na štirirazredni ljudski šoli v Ljutomeru je razpisano mesto učitelja. Prošnje do 1. januarja 1913.

§ **Samomor zlatarskega vajenca.** V Mariboru je skočil v Dravo 17letni zlatarski vajenec Ivan Ravnikar in utonil. Vzrok samomoru ni znan.

§ **Ukradeno pivo.** V Pristovi so neznan tatovi ukradli trgovcu in zalagatelju

piva Zupancu 30 soščkov piva. Najbrže so to storili kaki nepoklicani gostje s Hrvaškega.

Telefonska in brzojavna poročila.

SIJAJNA ZMAGA PRI BITOLJU.

Belgrad, 19. novembra. (Oficielno.) Vest o zavzetju Bitolja in zajetju turške zapadne armade je povzročila tu veliko navdušenje. Število vjetih turških vojakov znaša 40.000. Med vjetniki se nahaja Zekki-paša s celim svojim štabom.

Bukarešt, 19. novembra. Obenem, ko so Srbi napadli turško armado, se je ta morala boriti tudi proti grški armadi, ki je okupirala prelaz Kirli-der, 20 km stran od Monastira. Grki so Turke vrgli nazaj in jih potisnili proti Srbom.

Belgrad, 19. novembra. Bitka za Bitolj je trajala od petka do ponedeljka. Prvi spopad se je vršil med turškimi predčeti in srbsko kavalerijo pri Dragincu. V nedeljo se je boj vršil na celi liniji. Turki so bili zasedli vse višine od katerih so nekatere 1200 m visoke, a srbska armada je bila na popolnoma preglednem terenu, ki je bil vrh tega od rek in hudournikov poplavljen. Srbi so turške pozicije naskočili in so proti večeru zavzeli že Berance, 1200 m visoko Črnobosko goru, Oblakovo in Topeski. Razpoloženje srbske armade je bilo izborna. Srbi so zavzeli pozicijo za pozicijo in Turki so se že ponedeljek zjutraj na celi črti umaknili. Potem se je zavzelo mesto in vjela v njem se nahajajoča potolčena turška armada z vsemi poveljniki.

BOJ PRI ČATALDŽI TRAJA DALJE.

Carigrad, 19. novembra. (Uradno.) Nazim-paša brzojavlja velikemu vezirju: Artiljerijski boj traja dalje, toda v manjšem obsegu, nego včeraj. Bulgarska infanterija, katere je hotela na nekih točkah prodirati, je bila na celi črti odbita.

Carigrad, 19. novembra. Semkaj so prepeljali Mahmud Muktar pašo, kateri je bil na glavi lahko ranjen. V nemški bolnici so mu kroglo ekstrakirali.

Carigrad, 19. novembra. Komandant turškega črnomoškega brodovja brzojavlja, da se grmenje bulgarskih topov vedno bolj oddaljuje, vsled česar on sklepa, da se Bulgari umikajo proti Čortuluju.

Carigrad, 19. novembra. Zmaga pri Čataldži je ljudstvo zelo navdušila. Časniki prinašajo vznemirne članke. Sultan je poslal brzojavno čestitko generalissimu in armadi. Minister za zunanje zadeve je turške zmage sporočil inozemskim poslanikom ter obenem izročil cirkular, v katerem se opisujejo srbske grozovitosti v Prilipu in drugih krajih. Veliki vezir je odpotoval v Čataldžo.

Sofija, 19. novembra. Zaupniki Bulgarov javljajo, da v turški armadi kolera tako razsaja, da je za odpor popolnoma nesposobna. Baje so nekaj tisoč na kolero obolelih vojakov zaprli v nek prostor, katerega so obdali z žico, a pred ograjo stojijo straže. Bolniki umirajo tako brez hrane in zdravnik.

Carigrad, 19. novembra. Danes ni o bojih pri Čataldži, oziroma Hademkoju nobenih drugih poročil, kakor zopet depeša Nazim paše, ki je ob 10. dopoldne brzojavil, da se je bitka zopet začela.

ZAVZETJE SV. IVANA DI MEDUA.

Cetinje, 19. novembra. O zavzetju Sv. Ivana di Medua se javlja: Nad Sv. Ivanom vihra črnogorska zastava. Desno krilo pod poveljstvom generala Martinovića je prodiralo od Črnega vrha. Od sobote do nedelje je napredovalo brez večjega odpora, zavzemši višje pozicije okoli luke, a za tem mesto samo. Sovražnik je bežal v popolnem neredu. Nato se je zopet deloma zbral in črnogorska armada napadel. Bilo jih je okoli 3000. Nastal je hud boj, v katerem so Črnogorci Turke porazili in jih vrgli nazaj z velikimi izgubami. Črnogorci pa imajo 100 mrtvih in ranjenih. Po bitki je priplula v luko jahta kralja Nikolaja, general Martinović pa je slovesno v mesto vkorakal. Red je bil kmalu vpostavljen. Zaplenili so mnogo živeža in municije. Vse pozicije ob Bojane do Sv. Ivana di Medua se nahajajo v črnogorskih rokah.

KRALJ PETER.

Belgrad, 19. novembra. Govori se, da se vrne kralj Peter iz Skoplja v Belgrad šele po končanem premirju. V Belgradu se za sprejem kralja vrše velike priprave. Predsednika skupštine Nikolića so baje pozvali, da skliče sejo državnega sveta.

GRKI ZASEDLI NIKARIJO.

Atene, 19. novembra. (Oficielno.) Radiotelegram poveljnika egejske es,

kadre javlja, da so Grki včeraj okupirali otok Nikarijo in razobesili med velikim navdušenjem prebivalstva grško zastavo.

Atene, 19. novembra. Grki so v Epiru zasedli mesteca Himaro. Peta divizija je pri Kumanu po peturnem boju vrgla Turke nazaj in osvojila dva topova.

SRBI ŠE NISO V DRAČU. — BITKA PRI LEŠU.

Drač, 19. novembra. Srbi še niso semkaj dospeli. Prebivalstvo je mirno. Pač pa se govori, da se vrši bitka pri Lešu. Ali so tam Črnogorci ali Srbi, se ne vé.

SRBI SO ŽE V LEŠU.

Rjeka, 19. novembra. (Uradno.) Srbske in črnogorske čete so včeraj ob mraku zasedle Leš (Alessio).

VPRAŠANJE SOLUNA.

Peterburg, 19. novembra. (Oficijelno.) Vest, da je Rusija zasedenje Soluna od strani Grkov, oziroma grško oblast v Solunu že priznala, je neutemeljena.

RAZLIČNE VESTI Z BOJIŠČA.

Budimpešta, 19. novembra. Tu se govori, da balkanske države Turčiji svetujejo, naj vstopi v balkansko zvezo. Car Ferdinand in sultan bi v Carigradu skupno podpisala pogodbo. Turčija si na ta način reši precejšen del svoje evropske posesti.

Sofija, 19. novembra. Minister financ je dobil te dni nad 100 ofertov različnih inozemskih bank za posojilo. Minister je hvaležno odklonil, ker država ne potrebuje dozdaj še posojila.

Pariz, 19. novembra. Francoski listi presojajo položaj pesimistično. Sodijo, da se je misija Daneva vsled neupogljivosti Pašića ponesrečila.

Atene, 19. novembra. Grki so v bitki pri Sarantoporusu zaplenili 24 topov in 250 vozov municije.

Belgrad, 19. novembra. Vest o nameravanem potovanju kralja Petra na Dunaj je popolnoma izmišljena. Glede korakov Italije se izjavlja, da je sicer res intervenirala, toda le za neodvisnost Albanije, a ne v tistem obsegu, kakor to hoče Avstrija.

Rim, 19. novembra. »Tribuna« v nekem telegramu pravi, da so poslalniki Francije, Anglije in Rusije svetovali srbski vladi zmernost.

Belgrad, 19. novembra. Nemški in italijanski poslanik sta včeraj Pašiću izjavila, da njuni državi podpirata avstro-ogrsko stališče glede neodvisnosti Albanije.

Sarajevo, 19. novembra. Za balkanske ranjence se je tu dozdal nabralo 324.000 kron.

Carigrad, 19. novembra. Fehrid paša in drugi albanski vodje hočejo vročiti Porti in poslanikom spomenico glede zahtev Albanije.

Budimpešta, 19. novembra. Iz Mitrovice došli avstrijski konzul Tahy pripoveduje, da so Srbi v Mitrovici kar cele kupe poklanih Albancev pometali v reko.

Rim, 19. novembra. Tukajšnji vladni krogi ponavljajo, da hočejo sicer neodvisnost Albanije, da pa Srbiji ne odreka ju adrijskega pristanišča. Nočejo tudi, da bi Avstrija uživala na Balkanu kake gospodarske predprave, kakor tudi nočejo kakega prikritega protektorata Avstrije nad Albanijo.

ODGOVOR PAŠIĆA.

Be'grad, 18. novembra. Ministrski predsednik Pašić je poslanikom Avstrije, Nemčije in Italije odgovoril, da smatra za potrebno, da se diskusija o turškem primorju ob Adriji odgodi toliko časa, da se bo mogel po dokončanih v-jnih operacijah pregledati rezultat sedanjega srbsko - turškega konflikta.

IZJAVA SPALAJKOVIĆA.

Sofija, 19. novembra. Tukajšnji srbski poslanik Spalajković je izjavil: Ali Avstrija vpoštevata interese Srbije in vstvari solidno bazo za dobro razmerje med seboj in balkanskimi državami ter za trajni mir na Balkanu ali pa vzame nase odgovornost, kakere ne bo mogla nositi pred Evropo.

VPRAŠANJE MIRU. — SKUPNO POSTOPANJE BALKANSKIH DRŽAV.

Sofija, 19. novembra. Bulgarski ministrski svet se je cel dan posvetoval o vprašanju premirja, oziroma miru. Ker sta Srbija in Grčija, ko se je doznalo, da je Turčija Bulgariji mir ponudila, zahtevali, da se Turčija tudi do njih zaradi miru obrne, so se v bulgarskem ministrskem svetu pretresali tudi mirovni pogoji Srbije in Grčije. Ti se bodo skupno z bulgarskimi v enem samem aktu redigirali in potem bulgarskega glavnega stana izročili turškemu generalisimu Nazim - paši. — Baje vzdržujejo balkanske države zahtevo, da se Albanija razdeli, ker

Srbi vztrajajo na zahtevi zasedenja Drača.

Carigrad, 19. novembra. General Savov bo jutri generalisimu Nazim paši izročil mirovne pogoje balkanske zveze in zahteval odgovor nanje v 24 urah.

Sofija, 19. novembra. Laški poročevalec Mario Nordio poroča, da se je 18. t. m. v Sofiji splošno govorilo, da s premirjem ne bo nič, ker Turčija železnih pogojev Bulgarije noče sprejeti. Pogoji se bodo morali diktirati v Carigradu.

NEMČIJA ŽELI MIRU.

Berlin, 19. novembra. Tukajšnji politični krogi so zelo zadovoljni, ker je grof Berchtold včeraj v delegacijah jako zmerno in miroljubno govoril in vsled tega upajo, da se avstrijsko srbski spor izlepa poravna.

NEMŠKA FANTAZIJA.

Dunaj, 19. novembra. »Reichspost« priobčuje dolgo poročilo, glasom katerega so srbski vojniki v Prizrenu uprizorili velikansko klanje, pomorili celo žene in dekleta ter vdrli v avstrijski konzulat, kjer so tako klali, da je bilo celo dvorišče sama mlaka krvi. Potem so razsekali vrata v Prochazkovo sobo in Prochazko z bajonetom težko ranili.

Budimpešta, 19. novembra. Prochazka se nahaja že na poti iz Prizrena v Skoplje.

Belgrad, 19. novembra. Vesti o nasilnostih proti konzulu Prochazki in onečaščenju avstrijske zastave se od oficijelne strani označujejo za neutemeljene.

AVSTRIJA URGIRA ODGOVOR ZARADI PROCHAZKE, ALBANSKO, OZIROMA JADRANSKO VPRAŠANJE SE PA ODGODI.

Dunaj, 19. novembra. Kakor naš korespondent izve, bo avstrijski poslanik Ugron storil v Belgradu v kratkem energičen korak zaradi Prochazke. Izjavil bo namreč Pašiću, da Avstrija nadaljnjega odlašanja pojasnjenja te zadeve ne bo trpela in da zunanje ministrstvo vztraja na tem, da se takoj brzojavno s konzulom zveže. — Glede Albanije in jadranskega pristanišča pa Avstrija odgovora ne more urgirati, ker treba počakati prihoda kralja Petra v Belgrad, da stori Srbija definitivne sklepe.

MNENJE GOSPODA PERSIUSA.

Berolin, 19. novembra. Kapitan Persius, mornariški strokovnjak, izvaja, da Drač, Sv. Ivan Medua in Leš kot pristanišča niso nobene dejanske vrednosti, kdor bi jih količkar hotel adaptirati, bi moral žrtvovati milijone in milijone. Gotovo je, da bodo balkanske države sklenile carinsko unijo in bodo tako tvorile tudi trgovsko enoto. Vsled tega bo Srbija lahko dobila na razpolago ugodno pristanišče drugod. Drač in Medua sta pa »slepi okni, skozi katera se na morje ne vidi«.

BESEDE CESARJA FRANCA JOZEFA.

Praga, 19. novembra. »Narodny listi« poročajo, da je cesar v Budimpešti nasproti neki visokostoječi osebi rekel: »Mi smo za mir, a ne za mir za vsako ceno. Mi si ne moremo pustiti vsega dopasti.«

BORZA.

Dunaj, 19. novembra. Vsled nerazjasnjene razmerja med Avstrijo in Srbijo je bil danes promet na dunajski borzi slab.

× × ×

CUVAJIZEM V AVSTRIJI.

Dunaj, 19. novembra. Danes se vrši posvetovanje jugoslovanskih poslancev zaradi razpusta občinskih svetov v Šibeniku in Splitu. Debatiralo se je o odgovoru ministra Heinolda. Sklepa dozda še ni.

Zadar, 19. novembra. Deželni odbor je na naredbo cesarskega namestništva in na molbo taistega, naj se sporazumno imenujeta stalna komisarja, proti razpustu imenovanih občinskih svetov protestiral. Manifestacije za balkanske brate, s katerimi nas veže zgođovina, zajedniška borba proti Turkom, kri in jezik, je smatrati za izraz narodnega čustvovanja, ki je po temeljnih državnih zakonih dopuščen. Deželni odbor odklanja vsako odgovornost. Nedeljo se vrši v Zadru sestanek vseh dalmatinskih, hrvatskih in srbskih poslancev.

Dubrovnik, 19. novembra. »Zeit« poroča iz Dubrovnika: Občinski svet dubrovaški se je 17. t. m. zbral k seji in izjavil, da je z razpuščenjem občinskih svetov solidaren. Nato se je seja zaključila. Na ulici je prebivalstvo občinske svetovalce živahno aklamiralo in pelo črnogorsko himno.

Split, 19. novembra. Razpust tukajšnjega občinskega sveta se je moral kakor v Šibeniku s silo, to je s pomočjo policijskega komisarja Persicha in orožnikov izvršiti.

NAJNOVEJŠI LOJALNI ELEMENT NA JUGU.

Sarajevo, 19. novembra. Včeraj je prišlo do turških manifestacij za Avstrijo, a proti balkanski zvezi, osobito proti Srbiji. 3 do 4000 muslimanov se je zbralo pri Begovi džamiji, odkoder so manifestanti odšli proti vladni palači, kjer so klicali: Živela Avstrija! Živel Potiorek! Doli Srbija! Doli Črnagora! Doli Bulgarska! Doli Grčija! in podobno. Mustajbeg Kališpašić je govoril o vojski in rekel, da bodo Turki v slučaju vojske s Srbijo radi imetje in življenje za monarhijo tvegali. V ulici Franca Jožefa je prišlo do majhnega intermezza, ker so srbski dijaki patriotične Turke izžvižgali.

ANARHISTI.

Madrid, 19. novembra. Policija je dognala, da je bil umor Canalejasa in ostalih članov kabineta sklenjen v seji internacionalne anarhistične organizacije na Havanni in je atentator bil do ločen po žrebu.

CAREVIČ.

Carško selo, 19. novembra. Carevič je pot iz Spale do Carskega sela dobro vzdržal.

HUD BOJ Z ZLOČINCIMA.

Newyork, 19. novembra. Policija je zasledovala moža in ženo, ki sta z ropom dragih kamnov, vrednih 200.000 mark, zbežala v neko hišo. Razvil se je ljut boj, zločinca sta sprejela policaje s pravim dežjem krogelj. Ustrelila sta 5 policajev. Končno so policisti zločinski par ustrelili.

ZA ARNAVTE.

Arnavtskim vjetnikom v Belgradu so v mestnem kopališču priredili kopelji, nato pa preskrbeli brivce, ki so jih ostrigili in obrili. Lahko obolele so spravili v posebno sobo, težko bolne pa v bolnišnico. Nekaj Arnavtov je umrlo. Ni pa res, da bi med njimi razsajal tifus.

Razne stvari.

Samoumor turške princezinje. Turški porazi so tako uplivali na turško princezino Zeki v Aba Čeiri v Anatoliji, da je zapovedala slugam, naj ji v palači napravi veliko gromado. Princezinja je gromado zažgala in se vrgla v ogenj, v katerem je zgorela. Princezinja je bila poročena z nekim turškim častnikom.

Cene živini so na dunajskem trgu včeraj padle za 1 do 6 kron.

Svetlnik je podrla pri Wongashualu v Avstraliji jaderica »Dinedale«. Podrti svetilnik je bil 80 metrov visok. Ubit je nočni stražnik.

Elektrika kot živilo. Na kongresu za napredovanje znanosti v Nimesu je izjavil profesor Bergonier iz Bordeauxa, da je mogoče z močnim električnim tokom stalno nadomeščati človeško hrano in pijačo, zlasti ona živila, ki dajejo človeškemu telesu potrebno toploto. Profesor Bergonier je zatr dil, da je s to metodo dosegel mnogo lepih uspehov pri ljudeh, katerih želodec ni mogel dobavljati telesu potrebne hrane. Pri ljudeh, ki so bili vsled prenapornega dela oslabljeni, je s pomočjo električnega toka odstranil živčno napetost, vrnil sposobnost za delo in bledico v obrazu je kmalu pregnala zdrava barva.

Nov oklep za vojake. Belgrajski listi poročajo, da so v Belgradu te dni preizkusili vojaški oklep, ki ga je ponudila Srbiji francoska tvrdka Schneider. Oklep je napravljen iz posebnega jekla in na obeh straneh prevlečen z neko tkanino. Napravljen je tako, da varuje prsni koš in želodec, poseben kos pa krije trebuh. Uporabi se tudi lahko kot naslonjalo za puško, ako vojak leže strelja. Rezultat preizkušnje, ki jo je vodil pobaščeneec vojnega ministrstva artilj. - tehn. podpolkovnik Djurić, je bil naslednji: Iz daljave 250 metrov je krogla iz srbske moderne brzostrelne puške napravila v oklepu mehurju podobno vdolbino, 3 do 4 mm globoko; prebila pa oklepa ni. Krogla iz modernega ruskega revolverja se je iz daljave 5 m zasadila v oklep in v njem ostala. Oklep (prsni kos) tehta 3enčetrt kg, trebušni kos pa tričetrt kg.

skupaj tedaj 4 kg. Cena posameznemu kosu 40 dinarev, trebušnemu 5 dinarov. Turčija je pri Schneiderju naročila 100.000 teh oklepov, ki jih ji pa tvrdka sedaj noče izročiti, marveč jih ponuja Srbiji in Bulgariji.

Časopis z 2 milijonoma naloga. Glasilo francoskega ministra za javne zgradbe, Jeana Dupuy, »Petit Parisien«, bo v kratkem dosegel dvamilijonski nalog. 27. min. mes. so ga natisnili v 1.935.850 iztisih in ker se povpraševanje še vedno množi, bosta dva milijona kmalu dosežena. Seveda so v tem uračunane različne izdaje lista za podeželna mesta in kraje. Ena taka izdaja izhaja popoldne ob 5. uri z datumom naslednjega dne in je drugo jutro že v rokah čitateljev po vaseh in mestih. Ob štirih zjutraj izhaja pariška izdaja, ki je največja in se tudi v velikem številu razpošilja po deželi.

Predpust leta 1913. Prihodnje leto bodo imeli kratek predpust. Pustni torek pade na četrty dan svečana, in zato bo prihodnji predpust najkrajši predpust v dvajsetem stoletju. Veliki četrtek bo 20. sušca, velikonočni prazniki bodo pa 23. in 24. sušca. Dne 25. sušca bo praznik Oznanjenja Marije Device, bodo torej trije prazniki skupaj. Poleg tega bosta leta 1913 šestkrat po dva praznika, t. j. nedelja in praznik skupaj.

UMRL

je v Zeleni jami čevljarski mojster g. Anton Košak, star 76 let. Pogreb bo jutri ob 3. popoldne.

Dar morja

se lahko imenuje ribje olje. Vendar se ga mora prej preustrojiti, ako se ga hoče prav izrabiti. Ribjemu olju se mora po Scottovem načinu odvzeti težka prebavljivost, neprijeten duh, zoprni okus in vse napake, tej ga pripravijo bolj užitnega in okusnejšega. Na ta način pridobljena

SCOTTOVA EMULZIJA

ima vse prednosti navadnega ribjega olja v najvišji meri, povzroča dober tek, je zelo redilna in lahko prenesljiva, da jo prenese tudi najbolj občutljiv želodec. Po redni rabi Scottove emulzije se že v kratkem času opazi splošno ojačenje. Kdor želi to doseči naj se odloči, čim prej tem bolje, za zdravljenje s Scottovo emulzijo. Cena originalni steklenici je 2 K 60 v. Dobi se v vseli lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., Dunaj VII., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarni za poskušnjo.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 19. novembra 1912.

Pšenica za april 1913 12⁰⁶
Rž za april 1913 10⁶⁰
Oves za april 1913 10⁹⁷
Koruza za maj 1913 7⁹⁵

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Gas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvičan v 24 urah
18	9. zveč.	736,6	1,6	brezvetr.	oblačno	
19	7. zjutr.	735,5	1,0	sl. szah.	megla	0,9
	2. pop.	736,5	3,6	sl. vzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temp. 1,6°, norm. 3,0°.

Krojaškega pomočnika

dobro izurjenega sprejme takoj za veliko delo Ant. Čebulj, krojaški mojster, Jesenice, Gorenjsko.

Učenka

z dobrimi šolskimi spričevali, katera ima veselje do trgovine, se takoj sprejme v modno trgovino v Ljubljani. — Ponudbe naj se stavijo: »Prihodnost« 1913, poštno ležeče Ljubljana. 3633

MIRO TROST,
NADUČITELJ
ANICA TROST ROJ. HRASTAR
POROČENA
DOLENJA VAS 19. NOVEMBRA 1912 LJUBLJANA
(Brez vsakega posebnega obvestila.) 3637

Arnavtsko vprašanje.

Arnavtom se v Evropi posveča večja pozornost in se več piše o njih, nego je to njim samim ljubo. Vsekako so stari prepričani med Črnogorci in Arnavti tudi v tej vojni užgali srd nekaterih arnavtskih poglavarjev, da so se s svojimi plemeni vrgli v boj. Ta nastop Arnavtov pa predvsem ni bil splošen, drugič pa tudi pri tistih, ki so šli v boj, upor ni dolgo trajal. V vsej sedanjosti vojni se pred zavezniškimi četami niso nikjer pokazale večje skupine Arnavtov. Nedvomno pa je, da so turške oblasti in turški vojskovodje pred in med vojno vse storili, da bi se dvignil Arnavtluk. Ta pa tega ni storil, ker so bila ravno zadnja leta turškega režima zanj jako neugodna. Mladoturki so iz Arnavtov hoteli napraviti ošmane in niso zatirali med njimi samo vsake narodne zavednosti, marveč so uničevali celo najelemenarnejše, čisto lokalne običaje in ustanove. Jako ugleden Arnavt je kot zastopnik celega svojega okraja izjavil, da Arnavti v nobenem slučaju niso več voljni sprejeti turške vlade in da se bodo vsakemu tozadevnemu zavajanju odločno uprli. Ideja avtonomne Albanije je po izjavi tega Arnavta samo v glavi nekaterih inteligentov, ki z maso arnavtskega naroda nimajo nobene zveze in ne poznajo arnavtskih razmer. Avtonomna Albanija temelji na misli, da so Arnavti edinstven narod; te edinstvenosti pa med Arnavti ni in je tudi biti ne more. Različnost kulture, običajev in celo vere in jezika ne dopušča, da bi obveljal ta pojem. Masa Arnavtov, živečih po nepristopnih stenah in raztresenih po ogromnem prostoru, se komaj zaveda svojega plemenarstva. Večina ve samo za svojo vas, za drugo se niti ne briga. Skupnost poznajo le v svojem poglavarju. Avtonomna Albanija bi bila dejansko samo nabor poglavarjev, ki niti v najbolj kritičnih trenutkih niso mogli med seboj priti do znošljivosti, kaj se, da bi se sporazumeli. Vsakega le malo uvidnega Arnavta mora biti strah misli, kaj bi bilo z Arnavtlukom, ako bi bil sam sebi prepuščen. Ne po eno, marveč po deset pušk bi moral vsak nositi s seboj, da bi se branil pred vsakim in pred vsemi skupaj.

Svet misli, da Arnavt ljubi orožje in se ne da ločiti od njega. Tudi to je velika zmotna — trdi omenjeni arnavtski veljak; puška je za Arnavta potrebno zlo, ki ga neznosno teži, a imeti jo hoče in mora, ker je krog in krog obdan od sovražnikov. Masa ljudstva, kmetje, vsekako tako čutijo in si žele, da se čim prej ustvari pogoji, ki bi jim dopuščali, da bi lahko brez puške hodili in spali.

Lagal bi se, je nadaljeval Arnavt, ako bi rekel, da so si Arnavti želeli srbsko vladati; vendar je pa sreča, da se bodo ravno njej najprej prilagodili. Med arnavtskim ljudstvom po večini še živi spomin na srbsko poreklo in pri mnogih je še v navadi zažiganje kadila pred kako staro družinsko ikono (podobo); večina njih govori srbsko kakor svoj materni jezik. Morda to ne zadostuje, da bi se med njimi razvila zavest srbske pripadnosti; z ozirom na dejstvo pa, da med Arnavti sploh pomanjkuje zavesti skupnosti, bodo ti srbski spomini važen element za novi režim. Vrh tega Arnavtu silno imponira junaštvo, čeprav se mu je do nedavna zdelo sramotno, da bi se za enakega smatral premagani raji. Danes se že ponša s sijajnimi uspehi srbskega orožja, kar kaže, da čuti v sebi srbsko kri. Razven tega treba vpoštevati stoletno sosedstvo s Srbi in pa dejstvo, da po vseh arnavtskih krajih živi mnogo Srbov, ki so ponekod celo v večini. Vse to govori za srbski režim v teh, z orožjem v roki priporjenih krajih.

To so izjave arnavtskega prvaka, ki je došel semkaj v imenu vsega okraja in s temi izjavami se strinja tudi obnašanje Arnavtov samih. Povsodi iz lastne iniciative podajajo izjave, da radi sprejmejo novi režim in so voljni ga z vsemi močmi podpirati, da se utrdi. Zelo redki so poglavarji, ki se še drže ob strani. Veliko pove pa zlasti

dejstvo, da naše čete na pohodu proti Jadranskemu morju nikjer ne zadejejo na hujši odpor, čeprav prodirajo po najbolj razvpih arnavtskih pokrajinah.

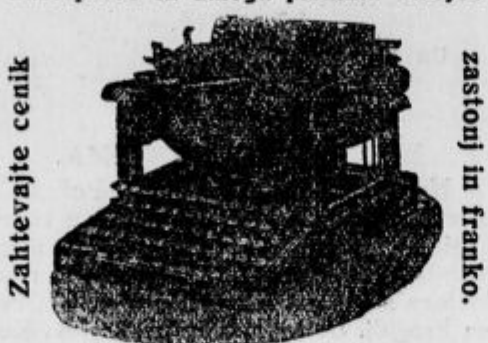
500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazilo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono**. 2516

Kemény (Kaschau) L. Poštni predal 12/160, Ogrsko.

Zitno kavo, najpopolnejši izdelek zadnjega časa, zajamčeno slovanski produkt, pošilja 5 kg v lepi platneni vrečki za K 4 — po povzetju na vsako avstro-ogrsko pošto. K vsaki pošiljki se priloži prav lepa in dragocena premija, kot pozlačen kozarec, lonček, poslikana šatulja, jedilno orodje i. dr. porabni predmeti in prav lepi okraski za vsako gospodinjstvo. Obrnite se zaupno na trdko **Jos. Vesely, Praga VII. 586 Češko**. 3016

Zastopstvo in zaloga pisalnih strojev

J. C. Smith & Bros UNDERWOOD

"CORONA" cena K 375 (na obroke). OGLJENI PAPIR (od K 10 naprej). BARVNI TRAKOVI za vse sisteme.

PISARNIŠKE OPRAVE (amerikanski pulit ltd.).

VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

THE REX Co. Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Telefon št. 38. 3354

Ka znanje! 3606

Josip Sieherl: Božične pesmi

(Ribarjevi in drugi napevi).

K tej zbirki so ravnokar izšli posamezni glasovi. Partitura K 1-20, posamezni glasovi à 30 vin.

V zalogi so tudi še:

Marijine (II. natis.) Partitura K 2-—, glasovi à 30 vinarjev.

Postas in Misijonske, Partitura K 2-30, glasovi à 40 vinarjev.

Velikonočne, (II. natis.) Partitura K 1-— (samo še nekoliko komadov.)

Lavretanske litanije (Semeniške), partitura 30 v.

Litanije sv. Jožefa, partitura 20 vinarjev.

Narodne (moški zbor) I. Bratom Orlem, II. Slov. Straža, III. Slavček, partitura (prej 50 vinar.) sedaj samo 30 vinarjev.

Naroča se pri skladatelju in v Kato-liški bukvarni v Ljubljani.

Mojih 8 otrok

ki izgledajo zdravo in čvrsto, je odgojila moja žena po mojem navodilu s **Sladnim čajem**. To naznanjam jaz Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani. Na stotine mater mi je hvaležnih, ker posnemajo moj vzgled, ki sloni na štirinajstletni izkušnji. Medtem ko stanejo vsa druga redilna sredstva za otroke po 1-2 kroni in se v par dneh porabijo, stane sladni čaj zavitek 1/4 kg samo 60 vinarjev; s tem se lahko hrani dojenček 20 do 30 dni.

Kri, moč, zdravje, mirne živce, mirno spanje, 50% prihranka na denarju, najboljši zajuterk dosežejo, dobe tudi odrasli, ki pijo namesto neredine, razburjive kave, čaja, sladni čaj znamka „Sladin“. Posebno priporočljivo za bolnike in slabotne.

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in pri trgovcih. Sladni čaj znamka „Sladin“, izdelan po dr. pl. Trnkoczy-ju se ne sme zamenjati s sladno kavo. **Tovarniška zaloga pri lekarnarju pl. Trnkoczy v Ljubljani** Kranjsko. Po pošti takoj najmanj 5 zavitev 4 K. franko, poštni zavoj s 5 kg vsebine, 15 zavitev, K 10-— franko. Na Dunaju v lekarnah: Trnkoczy V. Schön-brunnerstr. 109; III. Radeckplatz 4; VIII. Josefstadtstr. 25; v Gradcu, Sackstrasse, 4. 3266

Takoj se lahko nastopi služba organista

v Spitaliču, kamniški okraj.

Plača se izve pri župnem uradu v Spitaliču. V mežnariji se zamore izvrševati tudi trgovska obrt. 3570 3

Novo jesensko in zimsko blago

za ženske obleke pri

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.

Vzorci na zahtev. Cene nizke.

Dotrežba znano dobro.

3229

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

2934

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod tovarniško ceno. 3529

Na drobno razprodana

pod skrajno ugodnimi plačilnimi pogoji

bodo od 21. novembra do 16. decembra t. l. vselej na licu mesta vsa Predovičeva posestva:

Stevilne hiše, njive, travniki in gozdi na Poljanah, v Trnovem, v Udmatu, na Selu v Mostah, na Golovcu in na Barju.

Pričetek dražbe je določen na 9. uro dopoldne, začne pa sodišče dražbo:

1. v četrtek, dne 21. novembra 1912 pri Rudečem Križu na Dolenjski cesti,
2. v petek, dne 22. novembra 1912 pri šupi za seno p. št. 336 k. o. Trnovsko predmestje,
3. v ponedeljek, dne 25. novembra 1912 na travniku p. št. 1062 Rakova Jelša,
4. v torek, dne 26. novembra 1912 v gozdni parc. št. 301 k. o. Moste,
5. v četrtek, dne 28. novembra 1912 pri hiši št. 57 ob Zaloški cesti,
6. v petek, dne 29. novembra 1912 pri hiši št. 7 za žrebčarno na Selu,
7. v ponedeljek, dne 2. decembra 1912 pri hiši št. 7 na Ambroževem trgu,
8. v torek, dne 3. decembra 1912 pri hiši št. 60 na Poljanski cesti,
9. v četrtek, dne 5. decembra 1912 na gozdni parceli št. 1429/15 k. o. Lipoglav,
10. v ponedeljek, dne 9. decembra 1912 pri hiši št. 38 na Predovičevem Selu,
11. v sredo, " 11. " " " " 45 " " "
12. v petek, " 13. " " " " " 29 " " "
13. v ponedeljek, " 16. " " " " " 52 " " "

Natančnejši podatki so razvidni iz uradnega razglasa v „Laibacher Zeitung“ z dne 9. t. m. št. 258 in jih daje tukajšnje sodišče v sobi št. 18, pritličje, levo.

Vsa natančnejša pojasnila in zlasti še ona o plačilnih pogojih daje tudi ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in odvetniška pisarna dr. Karol Trillerja v Ljubljani. 3585

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obreštuje hranilne vloge po **4 1/4 %** brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v **4 1/2 %** komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po **4 1/2 %**

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska. Uradne ure za širanke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.